TÒA ÁN NHÂN DÂN **KHU VỰC 2 – ĐỒNG NAI**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 06/2025/QĐST-DS	*Đồng Nai, ngày 20 tháng 8 năm 2025.*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự"

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 2 - ĐỒNG NAI

- Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Đào Minh Hoàng.

- Thư ký phiên họp: Bà Vũ Thùy Linh - Thư ký Tòa án, Tòa án nhân dân khu vực 2 – Đồng Nai.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 2 – Đồng Nai *tham gia phiên họp:* Bà Trần Thị Tình - Kiểm sát viên.

Ngày 20 tháng 8 năm 2025, tại Trụ sở Tòa án nhân dân khu vực 2 – Đồng Nai mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 132/2025/TLST-DS ngày 24 tháng 3 năm 2025 về việc: "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 67/2025/QĐST-DS ngày 11 tháng 8 năm 2025 gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Chị Trần Thị Tr, sinh năm 1977.

Căn cước công dân số: 075177012349. Ngày cấp: 12/8/2021. Nơi cấp: Cục Cảnh sát Quản lý hành chính về Trật tự xã hội.

Địa chỉ: Ấp 1, xã T, huyện L, tỉnh Đồng Nai (nay là: Ấp T1, xã A, tỉnh Đồng Nai).

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:* Chị Trần Thị Kim D, sinh năm 1989.

Căn cước công dân số: 075189003721. Ngày cấp: 01/5/2021. Nơi cấp: Cục Cảnh sát Quản lý hành chính về Trật tự xã hội.

Địa chỉ: Tổ 54, Ấp 5, xã T, huyện L, tỉnh Đồng Nai (nay là: Tổ 54, ấp T5, xã A, tỉnh Đồng Nai).

(Đương sự vắng mặt tại phiên họp)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

- Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 07/3/2025, bản tự khai ngày 16/4/2025, người yêu cầu giải quyết việc dân sự chị Trần Thị Tr trình bày:

Chị Trần Thị Tr là chị ruột của chị Trần Thị Kim D. Ba mẹ chị Tr là ông Trần Văn D, sinh năm 1949, chết năm 2022 và bà Nguyễn Thị B, sinh năm 1948, chết năm

1993. Ba mẹ chị Tr có 08 người con gồm: Trần Thị B, Trần Văn V, Trần Văn C, Trần Thị Tr, Trần Văn Q, Trần Thị H, Trần Thị Kim Á và Trần Thị Kim D.

Từ khi sinh ra, chị D đã có bệnh cho đến nay. Gia đình có đưa chị D đi khám tại Bệnh viện Tâm thần Trung ương 2, kết luận chị D chậm phát triển tâm thần nặng. Hiện nay, chị D có nhận thức kém, phải có người chăm sóc từ việc ăn uống, tắm rửa, sinh hoạt cá nhân hàng ngày.

Chị Tr yêu cầu Tòa án tuyên bố chị Trần Thị Kim D mất năng lực hành vi dân sự để bổ sung hồ sơ phân chia di sản thừa kế.

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan chị Trần Thị Kim D vắng mặt không có ý kiến trình bày.

- Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 2 – Đồng Nai tại phiên họp:

Về quan hệ pháp luật, thẩm quyền, thời hiệu, việc xác định tư cách pháp lý và mối quan hệ giữa những người tham gia tố tụng, thu thập chứng cứ, thời hạn chuẩn bị phiên họp, quyết định mở phiên họp, thời hạn gửi hồ sơ cho Viện kiểm sát nghiên cứu, cấp, tống đạt các văn bản tố tụng cho người tham gia tố tụng đều được Thẩm phán thực hiện đúng theo quy định của pháp luật.

Về nội dung: Theo Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số 205/KL-VPYTW ngày 07/8/2025 của Viện Pháp y tâm thần Trung ương Biên Hòa kết luận: *"Tại thời điểm giám định đối tượng Trần Thị Kim D bị bệnh: Chậm phát triển tâm thần nặng. Theo bảng phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992, bệnh có mã số F72. Hiện nay, đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi"*. Do đó, yêu cầu của chị Tr về việc tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự đối với chị D là có cơ sở chấp nhận. Đề nghị Tòa án áp dụng Điều 369, 370, 376, 378 Bộ luật Tố tụng dân sự và Điều 22 của Bộ luật Dân sự năm 2015 chấp nhận yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của chị Tr đối với chị D.

Kiến nghị khác: Không.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự tại hồ sơ và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân khu vực 2 – Đồng Nai nhận định:

[1] Về thủ tục tố tụng:

Chị Trần Thị Tr yêu cầu Tòa án tuyên bố chị Trần Thị Kim D mất năng lực hành vi dân sự nên xác định quan hệ pháp luật của việc dân sự là "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" theo quy định tại khoản 1 Điều 27 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự là chị Trần Thị Kim D có nơi cư trú tại: Tổ 54, Ấp 5, xã T, huyện L, tỉnh Đồng Nai (nay là: Tổ 54, ấp T5, xã A, tỉnh Đồng Nai) nên việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân khu vực 2 – Đồng Nai (trước đây là Tòa án nhân dân huyện Long Thành, tỉnh Đồng

Nai) theo quy định tại điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự, Nghị quyết số 81/2025/UBTVQH15 ngày 27 tháng 6 năm 2025 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội và Nghị quyết số 01/2025/NQ-HĐTP ngày 27 tháng 6 năm 2025 của Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao.

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự chị Trần Thị Tr và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan chị Trần Thị Kim D đã được Tòa án triệu tập hợp lệ nhưng vắng mặt, trong đó chị Tr có đơn đề nghị mở phiên họp vắng mặt. Xét thấy, sự vắng mặt của các đương sự không ảnh hưởng đến việc giải quyết việc dân sự nên căn cứ vào Điều 367 của Bộ luật Tố tụng dân sự, Tòa án tiến hành mở phiên họp vắng mặt tất cả các đương sự.

[2] Về nội dung:

Chị Trần Thị Tr trình bày chị Tr và chị Trần Thị Kim D là chị em ruột, là con của ông Trần Văn Dùm và bà Nguyễn Thị Bảy. Từ khi sinh ra, chị D đã có bệnh cho đến nay. Gia đình có đưa chị D đi khám tại Bệnh viện Tâm thần Trung ương 2, kết luận chị D chậm phát triển tâm thần nặng. Hiện nay, chị D có nhận thức kém, phải có người chăm sóc từ việc ăn uống, tắm rửa, sinh hoạt cá nhân hàng ngày. Chị Tr yêu cầu Tòa án tuyên bố chị D mất năng lực hành vi dân sự để bổ sung hồ sơ phân chia di sản thừa kế.

Trong quá trình giải quyết việc dân sự, căn cứ đơn đề nghị trưng cầu giám định của chị Tr, Tòa án đã ra Quyết định trưng cầu giám định pháp y tâm thần đối với chị Trần Thị Kim D để xác định năng lực hành vi dân sự đối với chị D. Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số 205/KL-VPYTW ngày 07/8/2025 của Viện Pháp y Tâm thần Trung ương Biên Hòa kết luận: *"Tại thời điểm giám định đối tượng Trần Thị Kim D bị bệnh: Chậm phát triển tâm thần nặng. Theo bảng phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992, bệnh có mã số F72. Hiện nay, đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi"*.

Như vậy, đã có đủ cơ sở kết luận chị Trần Thị Kim D mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại Điều 22 của Bộ luật Dân sự năm 2015.

Từ những phân tích trên, xét thấy nên chấp nhận yêu cầu của chị Trần Thị Tr về việc: "Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" đối với chị Trần Thị Kim D.

[3] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Chị Trần Thị Tr phải chịu 300.000 đồng lệ phí dân sự sơ thẩm nhưng được khấu trừ vào số tiền 300.000 đồng tạm ứng án phí đã nộp theo Biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số 0014834 ngày 19/3/2025 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Long Thành, tỉnh Đồng Nai (nay là Phòng Thi hành án dân sự khu vực 2 – Đồng Nai). Chị Tr đã nộp đủ.

[4] Ý kiến của Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 2 – Đồng Nai là phù hợp với nhận định của Tòa án nên ghi nhận.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, khoản 2 Điều 35, khoản 2 Điều 39, Điều 149, 361, 367, 372, 376, 377 và 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015;

Căn cứ Điều 22 Bộ luật Dân sự năm 2015;

Căn cứ Nghị quyết số 81/2025/UBTVQH15 ngày 27 tháng 6 năm 2025 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội;

Căn cứ Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

Căn cứ Nghị quyết số 01/2025/NQ-HĐTP ngày 27 tháng 6 năm 2025 của Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao.

1. Chấp nhận yêu cầu của chị Trần Thị Tr về việc: "Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" đối với chị Trần Thị Kim D.

Tuyên bố chị Trần Thị Kim D, sinh năm 1989; Địa chỉ: Tổ 54, Ấp 5, xã T, huyện L, tỉnh Đồng Nai (nay là: Tổ 54, ấp Tam An 5, xã An Phước, tỉnh Đồng Nai) bị mất năng lực hành vi dân sự.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Chị Trần Thị Tr phải chịu 300.000 đồng lệ phí dân sự sơ thẩm nhưng được khấu trừ vào số tiền 300.000 đồng tạm ứng án phí đã nộp theo Biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số 0014834 ngày 19/3/2025 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Long Thành, tỉnh Đồng Nai (nay là Phòng Thi hành án dân sự khu vực 2 – Đồng Nai). Chị Tr đã nộp đủ.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Chị Trần Thị Tr và chị Trần Thị Kim D có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận quyết định hoặc quyết định được niêm yết theo quy định của pháp luật.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:
- VKSND khu vực 2 – Đồng Nai;
- Phòng THADS khu vực 2 – Đồng Nai;
- Đương sự;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Đào Minh Hoàng